

Itä-Uudenmaan
OPPISOPIMUSKESKUS

Östra Nylands
LÄROAVTALS-CENTER

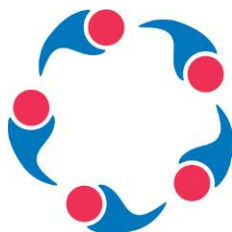
LÄROAVTAL SOM UTBILDNINGSFORM

GRATULERAR, NI SIKTAR MOT FRAMTIDEN OCH HAR TILLSAMMANS UPPGJORT ETT
LÄROAVTAL!

Läroavtalspärmen är uppgjord som ett hjälpmedel åt studeranden, utbildaren på arbetsplatsen och arbetsgivaren vid genomförandet av läroavtalsutbildningen. I pärmen kan ni samla ert material angående läroavtalet.

KOM ÖVERENS OM EN TILLGÄNGLIG OCH ÄNDAMÅLSENLIG FÖRVARINGSPLATS FÖR PÄRMEN.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

VIKTIGA KONTAKTUPPGIFTER	3
GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER	4
LÄROAVTAL FÖR PERSON MED ARBETSAVTAL.....	4
LÄROAVTAL FÖR PERSON MED NYTT ARBETSAVTAL	4
LÄROAVTAL FÖR FÖRETAGARE	4
UTBILDNINGERSÄTTNING	4
LÖNESUBVENTION	4
VID UPPGÖRANDET AV ETT LÄROAVTAL FÖRBINDER SIG DE OLIKA PARTERNA ENLIGT FÖLJANDE:	5
STUDERANDEN FÖRBINDER SIG.....	5
FÖRETAGARSTUDERANDEN FÖRBINDER SIG	5
ARBETSGIVAREN FÖRBINDER SIG	5
LÄROANSTALTEN FÖRBINDER SIG	5
LÄROAVTALS-CENTRET FÖRBINDER SIG.....	6
UTBILDNINGSFÖRLOPP	6
UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING	6
IFYLLNING AV ELEKTRONISK UTBILDNINGSRAPPORT (ORDNINGSFÖLJD):.....	7
ALLMÄNT OM UTVÄRDERING.....	7
UTVÄRDERING UNDER PÅGÅENDE STUDIER.....	7
LÄROAVTALET AVSLUTAS.....	8
SLUTBEDÖMNING OCH BETYG FÖR LÄROAVTALSUTBILDNINGEN	8
FÖRBEREDANDE UTBILDNING.....	9
AVLÄGGANDE AV EXAMEN	9
INDIVIDUALISERAD FRISTÅENDE EXAMEN BETYDER	9
SÅ HÄR AVLÄGGER DU EXAMEN.....	9
STUDIESOCIALA FÖRMÅNER	10
DAGPENNING	10
FAMILJEBIDRAG.....	10
RESEERSÄTTNING	10
BOSTADSBIDRAG.....	10
DEBITERING AV STUDIESOCIALA FÖRMÅNER.....	11
ARBETSPLATSUTBILDARENS VERKSAMHETSBEKRIVNING.....	12
SKOLNING FÖR ARBETSPLATSUTBILDARE/MENTOR.....	12

ÄNDRING AV LÄROAVTALET.....	13
ÄNDRING AV LÄROTIDEN.....	13
AVBRYTANDE AV LÄROAVTALET.....	13
UPPSÄGNING AV LÄROAVTALET	13
HJÄLPMEDEL VID UTVÄRDERINGEN.....	14
TIMUPPFÖLJNING	15
BILAGA TILL BETYG ÖVER LÄROAVTALSUTBILDNINGEN	16
UTVÄRDERING AV UTBILDNINGEN PÅ ARBETSPLATSEN	16
UTVÄRDERING AV EXAMENS DELAR ELLER MODULER.....	16
LAG OM ARBETSAVTAL 43§ HÄVNINGSRÄTT.....	17

Itä-Uudenmaan
OPPISOPIMUSKESKUS

Östra Nylands
LÄROAVTALSCENTER

VIKTIGA KONTAKTUPPGIFTER

Studerande

Arbetsgivare

Arbetsplatsutbildare

Läroavtalscentret betjänar dig i egenskap av utbildningsarrangör:

Östra Nylands läroavtalscenter
Alexandersgatan 20
06100 Borgå
www.opso.fi

telefonväxel 020 51 311

Annu Jokela-Ylipiha
läroavtalsdirektör

tel 040 549 4378

annu.jokela-ylipiha@opso.fi

Bjarne Grönholm *
utbildningsinspektör

tel 040 552 0111

bjarne.gronholm@opso.fi

Heikki Raitavuo
utbildningsinspektör

tel 040 833 6432

heikki.raitavuo@opso.fi

Leena Sihvonen
utbildningsinspektör

tel 040 056 3714

leena.sihvonen@opso.fi

Petri Simander
utbildningsinspektör

tel 040 705 9637

petri.simander@opso.fi

Hilkka Lipasti tel 040 834 3495
läroavtalssekreterare

hilkka.lipasti@opso.fi

Ulla Timonen *
läroavtalssekreterare

tel 040 180 0766

ulla.timonen@opso.fi

* betjäning på svenska

Arrangör av teoretisk utbildning

Läroanstalt

Kontaktperson

Kontaktuppgifter

GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER

Denna pärm är avsedd för studeranden och arbetsplatsutbildaren för dagligt bruk som informationskälla och som samlingsplats för dokument angående läroavtalet. Studeranden bär själv ansvaret för att studierna framskrider och påverkar härmed framgången i studierna.

I läroavtalsutbildningen tillämpas **lagstiftningen** (L630/1998) om läroavtalsutbildning.

Arbetsgivaren betalar **lön** åt studeranden i enlighet med kollektivavtalet samt de utgifter och försäkringar som anknyter sig till lönen.

I ett läroavtalsarbetsförhållande har arbetstagaren rätt till semester. Rätten till semester räknas också för den tid som arbetstagaren deltagit i den teoretiska undervisningen, trots att arbetsgivaren kanske inte betalar lön för den tiden.

Läroavtal för person med arbetsavtal

Läroavtalet är ett tidsbundet arbetsavtal mellan studeranden och arbetsgivaren, eller ett tidsbundet läroavtal i samband med en ordinarie anställning.

Läroavtal för person med nytt arbetsavtal

Prövotiden varar i 4 månader ifall man inte kommit överens om något annat. Arbetsgivaren bör kontrollera prövotidens längd i branschens kollektivavtal, samma regel tillämpas i läroavtalet.

Läroavtal för företagare

Läroavtalet är ett avtal mellan företagaren och Itä-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä. Företagaren anlitar själv en arbetsplatsutbildare/mentor som inte är anknuten till det egna företaget.

Utbildningsersättning

Arbetsgivaren får för läroavtalstiden en **utbildningsersättning**, som fastställs enskilt för varje läroavtal. Utbildningsersättningens storlek är beroende av utbildningsområdet och målen för utbildningen, och är avsedd för att stöda arbetsplatshandledningen. Utbildningsersättningen är beskattningsbar inkomst.

Lönesubvention

Om studeranden är arbetslös arbetssökande har arbetsgivaren även möjlighet att ansöka om lönesubvention av arbets- och näringsbyrån. Arbets- och näringsbyrån där den arbetslösa registrerats som arbetssökande beslutar om lönesubventionens belopp. Lönesubventionen utbetalas i enlighet med arbets- och näringsbyråns anvisningar. Utbildningsersättningen och lönesubventionen utgör beskattningsbar inkomst för arbetsgivaren. Läroavtalet/arbetsavtalet kan inte ingås före ett gynnsamt beslut om lönesubventionen.

VID UPPGÖRANDET AV ETT LÄROAVTAL FÖRBINDER SIG DE OLIKA PARTERNA ENLIGT FÖLJANDE:

Studeranden förbinder sig

- att utföra och lära sig arbetet enligt studieprogrammet under arbetsgivarens ledning, övervakning och handledning
- att delta i teoretisk undervisning enligt studieprogrammet
- att själv utvärdera sin inläring
- att lämna in utbildningsrapport till Östra Nylands läroavtalscenter med fyra månaders mellanrum
- att studera och lära sig
- att betala examensavgift 58 €

Företagarstuderanden förbinder sig

- att integrera studierna i utveckling av företags- och arbetsverksamheten med hjälp av sin mentor
- att delta i förberedande utbildning i enlighet med studieplanen
- att själv utvärdera sin inläring
- att betala examensavgift 58 €

Arbetsgivaren förbinder sig

- att leda och undervisa studeranden i arbetsuppgifterna
- att erbjuda arbetsuppgifter som möjligast väl stöder uppnåendet av målen för inläringen
- att ge studeranden möjlighet att delta i teoretiska studier
- att utvärdera studerandens inläring tillsammans med honom/henne
- att lämna in uppföljningsrapport i form av utbildningsrapport till Östra Nylands läroavtalscenter med fyra månaders mellanrum
- att betala studeranden åtminstone den lön som anges i kollektivavtalet inom branschen

Läroanstalten förbinder sig

- att ordna den teoretiska undervisningen
- att utveckla studerandens yrkeskunskap i samarbete med de olika parterna
- att handleda studeranden så att han/hon kan avlägga examen eller delar av examen under utbildningen
- att utvärdera inlärningsprocessen och ge betyg över den teoretiska undervisningen

Läroavtalscentret förbinder sig

- att planera och inleda utbildningen i samarbete med studeranden, arbetsgivaren och läroanstalten
- att betala kostnaderna för den överenskomna teoretiska undervisningen, studiesociala förmåner till studeranden, samt kostnaderna för de fristående yrkesproven
- att betala arbetsgivarens utbildningsersättning
- att följa upp utbildningen och utvärdera den
- att ge betyg till studeranden efter att studierna slutförts

UTBILDNINGSFÖRLOPP

Ett eget studieprogram görs upp för läroavtalsstuderanden. I programmet definieras arrangemanget av studierna, studiehelheterna (examensdelarna), innehållet i dessa och de ansvariga utbildarna.

Studerandens tidigare arbetserfarenhet och utbildning beaktas vid utvärdering av behovet av skolning. Här beaktas både studerandens och arbetsgivarens behov. Därför utarbetas detta i samarbete mellan arbetsgivaren, utbildningsarrangören och studeranden. I planering av studieprogram med examen som mål, deltar också en representant för den läroanstalt som står för den teoretiska utbildningen.

UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING

Studeranden och arbetsplatsutbildaren för regelbundet diskussioner om studiernas framskridande på arbetsplatsen.

Utbildningsrapportens avsikt:

- handledningsdiskussion mellan studeranden och arbetsplatsutbildaren
- ansökan om utbildningsersättning
- verifierande av arbetstid och teoretiska studier
- lagstadgad uppföljningsförpliktelse av läroavtal

Som stöd för diskussionen fungerar utbildningsrapporten, som med jämna mellanrum lämnas in hos Östra Nylands läroavtalscenter via webben. På samma formulär ansöker arbetsgivaren om utbildningsersättning för utbildning på arbetsplatsen. Den elektroniska utbildningsrapporten fylls i på adressen <https://sopimusweb.opsso.fi>. Studeranden och utbildaren har erhållit lösenord för ändamålet.

Utvärderingsperiod	Påminnelse per e-post	Sista inlämningsdag (kwitterad av studeranden)
Period 1 (januari-april)	17.4	15.5
Period 2 (maj-augusti)	17.8	15.9
Period 3 (september-december)	17.12	15.1

Ifyllning av elektronisk utbildningsrapport (ordningsföljd):

- 1.Handledningsdiskussion mellan studeranden och arbetsplatsutbildaren
2. Arbetsplatsutbildaren fyller i blanketten, minst ett vitsord och en fritt formulerad utvärdering på basen av diskussionen. Studerandens arbetstimmar samt teoriutbildningens timantal/mån.
3. Studeranden kvitterar, kontrollerar arbetsplatsutbildarens anteckningar och gör vid behov också egna anteckningar.

Ifall studeranden/arbetsplatsutbildaren inte har möjlighet att använda sig av den elektroniska utbildningsrapporten, kan utvärderingen/ansökan om utbildningsersättning också göras med hjälp av pappersblankett.

ALLMÄNT OM UTVÄRDERING

Handling, vars mening är att jämföra arbete och resultat med uppsatta mål. Utvärderingen skall befrämja inläringen.

Utvärdering under pågående studier

- Utvärdera utvecklingen under pågående studier tillsammans med studeranden
- Målet för utvärderingen är förverkligande av planen, att lyckas i arbetet och få erfarenheter av inläring i arbete
- Till utvärderingen hör att också diskutera kommande händelser och arbetsuppgifter; vilka är deras målsättningar, hur handledningen ska förverkligas och hur de ska utvärderas
- Studeranden skall uppmuntras att utvärdera sig själv
- Regelbundna diskussioner om utvecklingen önskvärda, feedback ges alltid i en positiv anda
- Till den slutliga utvärderingen samlas mellanbedömningens skeden, med beaktande av slutliga framsteg
- En utförande bedömning görs efter avslutade studier och härmed bestäms betygets vitsord

I utvärderingen av utbildningen jämförs kunnandet med målen för examen. Målen är definierade i de landsomfattande examensgrunderna, som studeranden erhållit i samband med ingående av läroavtal. Målen för grundexamina är definierade med berömlig(3), god(2), nöjaktig(1). Yrkes- och specialyrkesexamen bedöms med godkänd/underkänd.

Vid studerandens framskridning mot ett yrke fästes uppmärksamhet på allmänfärdigheten:

- lönsamhet och effektivitet
- att arbetets resultat är av god kvalitet
- planerings-, utvecklings- och utvärderingsförmåga
- behärskning av begreppen och arbetet i sin helhet
- att arbetssäkerhetsföreskrifterna beaktas
- kreativitet och inlärningsförmåga
- självständigt arbetande
- samarbets- och betjäningförmåga

Itä-Uudenmaan
OPPISOPIMUSKESKUS

Östra Nylands
LÄROAVTALS-CENTER

Förutom ovannämnda behövs dessutom specialfärdigheter i varje särskilt fall av arbetets verksamhetshelhet.

LÄROAVTALET AVSLUTAS

Läroavtalet upphör när den överenskomna lärotiden är slut eller avtalet har sagts upp.

I fall arbetsavtalet upphör under pågående läroavtalsutbildning, måste detta alltid vara överenskommet med en representant för Östra Nylands läroavtalscenter.

SLUTBEDÖMNING OCH BETYG FÖR LÄROAVTALSUTBILDNINGEN

När läroavtalstiden är slut för studeranden och arbetsplatsutbildaren på arbetsplatsen en slutbedömningsdiskussion. Under den utvärderas alla studiehelheter i det individuella studieprogrammet.

Utgående från slutbedömningsdiskussionen utarbetas en redogörelse över hela utbildningens förlopp som sänds till läroavtalsbyrån genast efter att utbildningen slutförts. Utvärderingen kräver underskrift, alltså måste utvärderingen skrivas ut på papper.

Sänd undertecknad slutbedömning till

Östra Nylands läroavtalscenter

Alexandersgatan 20

06100 Borgå

Läroavtalscentret utfärdar betyg över läroavtalsutbildningen. I betyget anges grunderna för läroplanen eller examen, utbildningstidens längd och utvärderingen av studerandens prestationer. I betyget ges också ett allmänt vitsord för utbildningen, vilket baserar sig på en utvärdering av arbetsgivaren och av den som anordnar den teoretiska undervisningen. Något betyg utfärdas inte om läroavtalet sagts upp under provotiden.

Att redogörelsen över utbildningens förlopp returnerats utgör också en förutsättning för utbetalning av resterande utbildningsersättningar till arbetsgivaren.

FÖRBEREDANDE UTBILDNING

Vårt mål är att erbjuda studeranden yrkeskunskap som motsvarar dagens krav i arbetslivet, likaväl som framtidens utmaningar. Kunniga personer med god utvecklingsförmåga klarar sig i arbetslivets omväxlande miljö.

Arbetsmarknaden behöver yrkeskunniga människor, som bemästrar förändringar och finner intresse i att utveckla sig och sitt kunnande. De förväntas besitta bred yrkeskunskap och kreativitet. I ett internationellt samhälle förutsätts också kommunikations- och interaktionsfärdigheter samt språkkunskap och förmåga att möta människor från olika kulturer.

Arbetstagarens färdigheter och kunskap grundar sig på stabil yrkesetisk grund och han/hon bär ansvar för miljön.

AVLÄGGANDE AV EXAMEN

En representant för examensarrangören och examinanden gör tillsammans upp en individuell plan för fristående examen, där man beskriver hur examinanden demonstrerar sitt kunnande som examensgrunderna förutsätter.

Individualiserad fristående examen betyder

- att man kan så effektivt som möjligt utnyttja sitt nuvarande kunnande och påskynda avläggande av examen
- man kan avlägga examen enligt individuell studieplan
- man får handledning, råd och stöd vid behov

Så här avlägger du examen

- Ta i samarbete med arbetsplatsutbildaren reda på vilken kunskap du redan har och vilka dokument (t.ex. betyg) du kan uppvisa som bevis för ditt kunnande. I vissa fall kan dokument som sådana godkännas som en del av examen.
- Gör upp en individuell plan tillsammans med din arbetsplatsutbildare, där ni kommer överens om hur du avlägger din examen och hur du erhåller den förutsatta yrkeskunskapen.
- Om du redan har yrkeskunskapen som examen förutsätter, kan du demonstrera ditt kunnande via fristående prov
- Arbetsplatsutbildaren ger råd och styr dig under hela processen. Du kan också få tilläggsutbildning.

STUDIESOCIALA FÖRMÅNER

Studerandens utkomst tryggas under den teoretiska utbildningstiden. De studiesociala förmånerna betalas också under den tid som studeranden avlägger fristående yrkesprov.

Dagpenning

Om arbetsgivaren inte betalar lön för den tid som den teoretiska undervisningen pågår, får studeranden en dagpenning på 15 euro/ undervisningsdag. Teoretiska studier utanför arbetstiden berättigar inte till dagpenning.

Familjebidrag

Om studeranden har rätt till dagpenning och dessutom försörjer barn under 18 år har han/hon dessutom rätt till familjebidrag 17 euro/ undervisningsdag.

Reseersättning

Studeranden har rätt till reseersättning för en resa med det förmånligaste färdmedlet till undervisningsorten och tillbaka (1 resa tur-retur/ kursperiod), då när den teoretiska undervisningen ordnas på annan ort där studeranden bor eller deltar i läroavtalsutbildning.

Bostadsbidrag

Om den teoretiska undervisningen ordnas på annan ort än den ort där studeranden bor eller deltar i läroavtalsutbildning, har studeranden rätt till ett bostadsbidrag på 8 euro per undervisningsdag.

OBS! Studeranden finansierar själv läromaterialet och sin mat.

Läroavtalscentret betalar ut de studiesociala förmånerna på basen av skriftlig ansökan. Arrangör av förberedande utbildning bekräftar med underskrift att studeranden varit närvarande under teoriperioden.

Studeranden ansöker om studiesociala förmåner med blankett som finns att få på Östra Nylands läroavtalscenters webbplats www.opso.fi.

Blanketten lämnas in eller sänds undertecknad till:

Östra Nylands läroavtalscenter
Alexandersgatan 20
06100 Borgå

DEBITERING AV STUDIESOCIALA FÖRMÅNER

Sänds till läroavtalscentret, tilläggsinformation 0400 360 731

Avsändare	Reg.nr.
Adress	Tel.nr.

ÖSTRA-NYLANDS LÄROAVTALSCENTER

**Alexandersgatan 20
06100 Borgå**

Studiesociala förmåner

Dagpenning 15 € x dagar =

Familjebidrag 17 € x dagar =

Bostadsbidrag 8 € x dagar =

Sammanlagt €

Datum för den teoretiska utbildningen

Resor till studieorten

Varifrån: Vart: à €

Varifrån: Vart: à €

Varifrån: Vart: à €

Varifrån: Vart: à €

Tot. €

Ersättningar sammanlagt €

Studerandens bankförbindelse

Underskrift

Åt studeranden utbetalas lön /utbetalas ej lön under den teoretiska utbildningstiden

Teorianordnare

Underskrift och namnförtydligande

Utrymme reserverat för läroavtalscentrets bokföring:

Vastaanotettu	/									
Tarkastettu	/									
Hyväksyty	/									
Vientiselite										
TILI	KUST.PAIK	TOIM	ALA	PROJ	TL1	TL2	TL3	ALV	Veloitus/Debet	Hyvitys/Kredit

ARBETSPLATSUTBILDARENS VERKSAMHETSBESKRIVNING

HANDLEDAREN BEFRÄMJAR KVALITETEN

Arbetsplatsutbildaren är en kontaktperson och koordinator i det interna och det externa nätverket.

- sköter för egen del om att det individuella studieprogrammet genomförs; inläring i arbetet
- följer med den teoretiska utbildningens resultat
- sköter om studerandens deltagande i den teoretiska utbildningen
- utvärderar studerandens inläring på arbetsplatsen
- samlar in värderingar och feedback från andra utbildare
- lär studeranden nya uppgifter från grunden
- deltar i utbildning/info för arbetsplatshandledare

Arbetsplatsutbildaren uppgör tillsammans med studeranden ett praktikprogram. Dvs. iakttagande av helheten på arbetsplatsen, handledning, samt främjande av studerandens yrkesutveckling

SKOLNING FÖR ARBETSPLATSUTBILDARE/MENTOR

Östra Nylands läroavtalscenter anordnar skolningstillfällen för arbetsplatsutbildare enligt följande:

1. Skolning för arbetsplatsutbildare
 - en dags skolning tre gånger om året, se följande skolningstillfälle www.opso.fi
2. Lösningorienterad arbetsgemenskap (med licens av Ben Furman)
 - endast för personer som deltagit i Skolning för arbetsplatsutbildare
 - två hela dagar
 - se följande skolningstidpunkt www.opso.fi
3. Fortsättningskurs för arbetsplatsutbildare
 - tyngdpunkt på handledning och utvärdering
 - ½ dags skolning
 - se följande skolningstidpunkt www.opso.fi

Förutom dessa ordnar vi arbetsplatsutbildarskolningar för grupper eller företag vid behov.

ÄNDRING AV LÄROAVTALET

Läroavtalet ändras om den ansvariga utbildaren byts, läroavtalstiden förkortas eller förlängs, innehållet i det individuella studieprogrammet ändras, läroavtalstiden avbryts eller läroavtalet sägs upp. Ändringar av läroavtalet görs alltid i samarbete med utbildningsinspektören. Ändringsförslag kan göras på utbildningsrapporten eller på särskild blankett.

Ändring av lärotiden

Läroavtalet kan förkortas eller förlängas av särskild orsak. Lärotiden kan förkortas t.ex. om målen för inläringen uppnått tidigare än väntat. Läroavtalet kan förlängas till exempel om man vill utvidga det individuella studieprogrammet.

Avbrytande av läroavtalet

Läroavtalet kan avbrytas bl.a. på grund av moderskapsledighet, värnplikt eller annan långvarig frånvaro från arbetet. Läroavtalet kan också avbrytas på grund av andra skäl. Då kommer man överens om att avbryta läroavtalet under en viss tidsperiod. (t.ex. tidsbegränsad övergång till andra uppgifter). Under den här tiden utför studeranden arbete som man inte kommit överens om i hans/hennes individuella studieprogram och som inte befrämjar den inläring som avses i läroavtalet.

Uppsägning av läroavtalet

Läroavtalet kan sägas upp bl.a.

- under prövotiden som varar i högst 4 månader
- om arbetsgivaren och studeranden tillsammans kommit överens om det
- ensidigt, om arbetsgivaren upphör med sin verksamhet eller går i konkurs
- utgående från de grunder som stadgas i arbetsavtalslagen (320/70) 43§ och 44§ (ensidig uppsägning)

Den lokala förvaltningsmyndigheten (utbildningsinspektören) kan efter prövotidens utgång och efter att ha hört den andra parten godkänna också någon annan orsak för uppsägning av läroavtalet.

HJÄLPMEDEL VID UTVÄRDERINGEN

	Berömlig 3	God 2	Nöjaktig 1
Kunskaper i teknik och ekonomi <i>arbetets kvalitet, yrkesspråk, begrepp, lönsamhet, arbets säkerhet, kundservice, datateknik, maskiner och anordningar</i>	<ul style="list-style-type: none">* behärskande av arbetet i sin helhet* arbetsmetoder, -redskap, -processer och material utnyttjas på ett ändamålsenligt sätt* tiden används på ett effektivt sätt* olika begrepp används på ett planerligt och kompetent sätt* arbetets resultat är av hög kvalitet* den studerande beaktar lönsamhetsaspekter och satsar på kundservice i sitt arbete* arbetssäkerheten främjas	<ul style="list-style-type: none">* studeranden behärskar delar av arbetet* arbetsmetoder, -redskap, -processer och material kan utnyttjas på ett praktiskt plan* tidtabellen följs* känner och förstår begreppen inom branschen* arbetets resultat är av god kvalitet* lönsamhetsaspekter och de krav en god kundservice ställer beaktas* arbetssäkerhetsföreskrifterna beaktas	<ul style="list-style-type: none">* behärskande av en-skilda arbetsprestationer* osäkerhet vid valet av arbetsmetoder, -redskap, -processer och material* tidtabellen följs inte* kännedom och användning av begreppen inom branschen är bristfällig* arbetets resultat uppfyller minimikraven* förstår inte betydelsen av kundservicen och lönsamheten* kunskaper i arbets säkerhetsfrågor måste ännu utvecklas
Kunskaper i planering och utveckling <i>planering, utvärdering av sig själv, initiativförmåga, utveckling, kreativitet, kunskaps-sökning, rätta val</i>	<ul style="list-style-type: none">* studerande utvärderar på ett aktivt och mångsidigt sätt resultaten av sitt arbete, sin verksamhet i arbetsgemenskapen och i samhället* fungerar självständigt, flexibelt och ansvarsfullt* kan förbinda sig till gemensamma målsättningar* studeranden tar initiativ och fungerar på ett ansvarsfullt sätt, har förmåga att utveckla sig själv, sitt arbete och arbetsgemenskapen i sin helhet	<ul style="list-style-type: none">* studeranden kan planera och utvärdera både sin egen och avdelningens verksamhet* behöver handledning i problemsituationer och i tillämpade uppgifter* utför sitt arbete väl, utan omfattande mål eller ambitioner* ansvarar för utvecklingen av sig själv och sitt arbete	<ul style="list-style-type: none">* kan planera och utvärdera sin egen verksamhet* behöver handledning och övervakning* studeranden anser sig inte ha behov av någon fortgående utveckling* behöver handledning för att kunna förändra verksamheten
Sociala färdigheter i arbetslivet <i>växelverkan betjäningens-villighet samarbetsförmåga förmåga att diskutera</i>	<ul style="list-style-type: none">* serviceinriktad och uppmuntrande* fungerar aktivt i grupper och tillsammans med samarbetspartner* godkänner olikhet och olika kunskaper* vill ha feedback	<ul style="list-style-type: none">* strävar efter att fungera serviceinriktat* kan samarbeta* kan ta ansvar för sitt arbete* kan ta emot feedback	<ul style="list-style-type: none">* serviceförmågan är bristfällig* känslig för feedback* håller på att utveckla sin samarbetsförmåga* följer inte avtal inom arbetsgemenskapen

Itä-Uudenmaan
OPPISOPIMUSKESKUS

Östra Nylands
LÄROAVTALSCENTER

BILAGA TILL BETYG ÖVER LÄROAVTALSUTBILDNINGEN

UTVÄRDERING AV UTBILDNINGEN PÅ ARBETSPLATSEN

Studerande:

Personsignum:

Arbetsgivare:

Lärotid:

Examens
grunder:

UTVÄRDERING AV EXAMENS DELAR ELLER MODULER

	Vitsord
1.	_____
2.	_____
3.	_____
4.	_____
5.	_____

_____ / _____ 200_____

utvärderarens underskrift och namnförtydligande

Vitsord
Berömlig 3
God 2
Nöjaktig 1

stämpel

LAG OM ARBETSAVTAL 43§ HÄVNINGSRÄTT.

Oberoende av överenskommen arbetsperiod eller uppsägningstid må arbetsavtal omedelbart hävas, om vägande skäl det påkallar. Såsom vägande skäl bör anses sådan försummelse eller sådant beteende från den ena partens sida eller sådan förändring av förhållandena främst inom den skaderiskområde, på grund varav det av den andra parten icke skäligen kan krävas, att man skall fortsätta avtalsförhållandet.

Arbetsgivare må, såframt ej omständigheterna giver anledning till annan bedömning, häva avtalet i synnerhet i följande fall:

- 1) då arbetstagaren vid avtalets ingående i något väsentligt hänseende vilselett honom;
- 2) då arbetstagaren genom likgiltighet äventyrar arbetstryggheten på arbetsplatsen, där uppträder berusad eller i strid med förbud där använder berusningsmedel
- 3) då arbetstagaren begår grov ärekränkning mot arbetsgivaren, medlem av dennes familj, dennes ställföreträdare eller någon av sina arbetskamrater eller våldför sig på dem
- 4) då arbetstagaren på grovt sätt överträder förbud, som ingår i 15 § eller 16 § 1 mom.;
- 5) då arbetstagaren av fortgående orsak är arbetsoförmögen; samt
- 6) då arbetstagaren uppsåtligen eller av vårdslöshet underlåter att fullgöra sina skyldigheter i arbetet och trots varning framhärdar däri.

Arbetstagaren må, såframt ej omständigheterna giver anledning till annan bedömning, häva avtalet i synnerhet i följande fall:

- 1) då arbetsgivaren vid avtalets ingående i något väsentligt hänseende vilselett honom;
- 2) då arbetstagarens goda anseende eller moral på grund av arbetsförhållandet äventyras;
- 3) då arbetsgivaren eller dennes ställföreträdare begår grov ärekränkning mot arbetstagaren eller medlem av dennes familj eller våldför sig på dem;
- 4) då arbetsgivaren eller dennes ställföreträdare genom likgiltighet äventyrar arbetstryggheten på arbetsplatsen;
- 5) då arbetstagaren icke gives tillräckligt med arbete; samt
- 6) då lönen icke utbetalas avtalsenligt.

Stadgandena i denna paragraf äger icke tillämpning på avbrott i arbete på grund av strejk eller lock-out, såframt ej sådan kampåtgärd vidtagits utan iakttagande av lagstadgandena om medling i arbetstvister eller åtgärden strider mot stadgandena i lagen om kollektivavtal eller bestämmelserna i kollektivavtal.

LAGEN OM ARBETSAVTAL 44 § HÄVNINGSRÄTTENS UPPHÖRANDE, hävningsförfarandet och begränsning av hävningsrätten. Hävningsrätten förfaller, såframt ej skälet därtill redan därförinnan förlorat sin betydelse, efter förloppet av en vecka från det hävningsgrunden yppat sig eller, om skälet är av fortgående art, från det kännedom erhållits om att det bortfallit. Föreligger giltigt hinder för hävning, må hävning ske inom en vecka efter det hindret bortföll.

Har arbetstagaren varit frånvarande från arbetet minst en vecka och icke under denna tid anmält giltigt förfall, äger arbetsgivaren rätt att anse arbetsavtalet hävt. Samma rätt äger arbetstagaren, om arbetsgivaren på förenämnt sätt uteblir och ställföreträdare för honom icke finnes på platsen. Har giltigt hinder mött anmälan om förhinder, återgår hävningen.

Genom avtal må arbetsgivarens rätt att häva arbetsavtalet begränsas och det förfarande bestämmas, vilket arbetsgivaren skall iakttaga vid utövningen av sin hävningsrätt. Vad i 37 § 4 mom. är stadgat gäller även hävande av arbetsavtal.